

**UCHWAŁA NR XXIII/160/2012
RADY GMINY W BESKU
z dnia 22 listopada 2012 roku**

w sprawie zatwierdzenia „Sołeckiej Strategii Rozwoju wsi Besko”.

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591z późn. zm.) w związku z uchwałą Nr 96/2207/11 z dnia 29 listopada 2011 r. Zarządu Województwa Podkarpackiego w sprawie przyjęcia „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2011-2016”
Rada Gminy w Besku

u c h w a ł a, c o n a s t ę p u j e:

§ 1

Zatwierdza się „Sołecką Strategię Rozwoju wsi Besko” w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Besko.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Maciej Mermer

Załącznik do Uchwały Nr XXIII/160/2012
Rady Gminy w Besku z dnia 22.11.2012 r.

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU

WSI BESKO

LIPIEC 2012

Spis Treści

1. Wstęp.....	3
2. Karta diagnozy zaawansowania odnowy wsi.....	4
3. Analiza zasobów.....	6
4. Analiza SWOT	12
5. Analiza potencjału rozwojowego wsi.....	15
6. Wizja rozwoju.....	16
7. Program długoterminowy.....	17
8. Program krótkoterminowy	19
9. Informacje dodatkowe	19

1. Wstęp

Celem planowanych warsztatów dla liderów odnowy wsi jest wskazanie mieszkańcom nowych możliwości w działaniu na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Istotą jest spojrzenie na wieś jako miejsca występowania szeregu zasobów materialnych i niematerialnych, których odpowiednie wykorzystanie może świadczyć o sukcesie miejscowości i umożliwić jego dalszy rozwój. Warunkiem efektywnego funkcjonowania Programu Odnowy Wsi w województwie podkarpackim było sformalizowanie zasad uczestnictwa i wymagań w stosunku do uczestników. Przyjęcie tych zasad nastąpiło 22 lutego 2012 roku. Urząd marszałkowski województwa podkarpackiego podjął uchwałę nr 117/2660/12 w Rzeszowie.

Zasady uczestnictwa w programie Odnowy Wsi w województwie podkarpackim zawierają rozwiązania pozwalające na jakościową ocenę efektywności programu oraz wprowadzają narzędzia pogłębionej oceny ilościowej i jakościowej umożliwiające ustalenie zaawansowania procesu odnowy wsi oraz efektów rzeczowych.

Głównym celem Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi:

1. Integracja i aktywizacja społeczności wiejskich.
2. Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego.
3. Modernizacja przestrzeni wiejskiej.

2. Karta diagnozy zaawansowania odnowy wsi

Karta diagnozy zaawansowania odnowy wsi Besko w gminie Besko Liczba mieszkańców wsi 3 866.

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	Brak działań		Istnieje tylko rada sołecka,		Brak planowania działań	
	działania fragment. lub dot. wąskiej grupy		Rozproszone działania organizacji		w wymiarze całej wsi	
A Inicjalna	Działania spontaniczne	x	Zawiązana grupa odnowy wsi,	x	Opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	
	Porządkowanie wsi	x				
	Projekty startowe (z programu krótkoterminowego)	x	Podjęmuje się kroki na rzecz		Planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	x
	Przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć	x	skoordynowania działań organizacji we wsi			
B Początkowa	Różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	x	Liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		Systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
	Pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji.		Zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi	x	Wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	
			Skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi		Proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C Zaawansowana	Projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		„Koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		Projektowanie działań (projekty)	
	Projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		Liczne stowarzyszenie odnowy wsi		Pozyskiwanie środków zewnętrznych	
	Powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne.		Animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		Systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu o.w.)	
	Powszechna odnowa prywatnych posesji.		Stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		Rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
D Całościowa	Lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		Rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		Promocja wsi	
	Ukształtowane „centrum wiejskie”				Kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	Świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				Powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
					Rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	

	Projekty kreujące „wiesć tematyczną”, Dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi.				Instrumenty wsparcia działań prywatnych	
--	--	--	--	--	---	--

* Wstaw X gdy spełnia warunek

Data 02.08.2012 Sporządził Piotr Bebenek

3. Analiza zasobów

3.1. Charakterystyka wsi

W południowo-wschodniej Polsce, niemal w środku obniżenia karpackiego, zwanego Dołami Jasielsko-Sanockimi, w województwie podkarpackim, w powiecie sanockim, w gminie Besko, rozciąga się wieś Besko. Miejscowość ta od północy graniczy z wsiami Bianka, Wzdów i Jaćmierz, od północnego wschodu z Posadą Jaćmierską, od wschodu z Zarszynem, od zachodu z Rymanowem, od północnego zachodu z Milczą a od południa z Mymoniem.

Obszar wsi wynosi 24.8 km², zaś obszar gminy 27.5 km². Długość granicy gminy z sąsiednimi gminami wynosi 27.2 km.

Ogólnie wieś dzieli się na dwie części, tj. zachodnią i wschodnią, w zależności od jej położenia w stosunku do biegu rzeki Wisłok, przepływającej przez Besko.

Kształt obszaru gminy jest nieregularny. O kształcie wsi zdecydowały warunki fizjograficzne, przeważnie równinnego terenu. Zabudowania mieszkalno-gospodarcze usytuowane zostały w brzeźnej partii obu brzegów rzeki Wisłok.

W części południowej wsi, przecinając rzeką Wisłok, ciągnie się droga, łącząca Sanok z Krosnem. Niemal równolegle do niej, przecinając środek wsi biegnie trasa kolejowa, łącząca również Sanok z Krosnem.

Ogółem powierzchnia wsi wynosi 24.8 km² (gminy 27.5 km²). Z tego na grunty orne przypada 1347 ha (gminy 1416 ha) na sady 40 ha (gminy 40 ha). Łąki i pastwiska zajmują obszar 689 ha (gminy 727 ha), natomiast lasy rozciągają się na przestrzeni 147 ha (gminy 276 ha). Wody płynące w Wisłoku i potokach posiadają powierzchnię 77 ha (w gminie 83 ha), zaś nieużytki 21 ha (w gminie 27 ha).

Dokładnej daty lokacji miejscowości nie znamy, wiemy jednak, że odbyło się to w pierwszej połowie XV wieku w oparciu o prawo ruskie. Adam Fastnacht twierdzi, że Besko istniało niemal od początku XIV w. (przed 1340 rokiem).

W 1419 roku zatrzymał się w Besku król Władysław Jagiełło i już sam ten fakt świadczy, że wieś musiała istnieć od kilkudziesięciu lat. Należała do wsi królewskich a w XV w. była ośrodkiem administracyjno-gospodarczym tej części starostwa sanockiego.

W Besku na dzień 30 czerwca 2012 roku mieszkało 3 866 osób, w tym 1971 kobiet i 1895 mężczyzn. Średnia gęstość zaludnienia wynosi ponad 160 osób/km². Gmina Besko jest jedną z najmniejszych gmin województwa podkarpackiego, co w zasadniczy sposób warunkuje wszelkie działania. Konieczne jest bowiem uwzględnienie zarówno mniejszego rynku lokalnego, jak i mniejszej siły przebicia na terenie województwa oraz kraju.

Lokalizacja przy jednym z głównych ciągów komunikacyjnych na wschód – drodze krajowej nr 28 – stawia Besko w korzystnej pozycji. Położenie takie jest czynnikiem wspomagającym rozwój różnego rodzaju działalności – m.in handlu i turystyki w szerokim rozumieniu obu tych pojęć. Za rozwojem sektora

turystycznego przemawiają walory środowiska naturalnego – malowniczy przełom Wisłoka, istniejące szlaki turystyczne i ścieżki rowerowe oraz bliskość jeziora zaporowego Besko. Dodatkowo – niewielkie odległości do miejscowości zdrojowych (Rymanów Zdrój, Iwonicz Zdrój) i parków krajobrazowych czynią z Beska idealne miejsce wypoczynku. Wykorzystanie warunków naturalnych oraz istniejącej infrastruktury wpływać będzie na rozwój życia kulturalno - społecznego oraz bazy rekreacyjnej na terenie naszej miejscowości. Powyższe walory stanowią punkt wyjścia do realizacji wielu inwestycji mających na celu pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców.

3.2. Analiza zasobów

ANALIZA ZASOBÓW CZ I				
Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Rzeka Wisłok, wzgórze „Nad Kowalem” Wzgórze „Krzyż”, „Jar Wisłoka” Zapowiedz – stawy, Las Harbiński Malownicza rzeźba i ukształtowanie terenu		x	
stan środowiska	- czyste środowisko, - Miejscowość skanalizowana a w całości, -nowoczesna oczyszczalnia ścieków, - ZGK zabezpiecza odbiór wszystkich rodzajów odpadów – śmieci, - Segregacja odpadów, -prowadzone kampanie ekologiczne, - otoczenie zadbane, - dużo zieleni, bliskość terenów leśnych,		x	
walory klimatu	- klimat zmienny , Besko leży w obrębie klimatu podgórskiego.	x		
walory szaty roślinnej	-mozaika terenów leśnych, łąk i pastwisk, gruntów ornich, zarośli łągowych i gradowych.	x		
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	- park podworski, - Jar „Wisłoka” - Las Hrabeński - stawy, łowisko			x
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	- Natura 2000 – „Wisłok środkowy z dopływami „ - gatunki chronione- bocian biały,	x		
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	- Rzeka Wisłok , - Stawy - ul. Zapowiedzka			x
wody podziemne			x	

gleby	- mady lekkie, średnie i ciężkie (bardzo żyzne), - gleby kotlin śródgórskich (gleby III i IV klasy) - gleby gliniasto- kamieniste (gleby słabe)	x		
kopaliny		x		
walory geotechniczne			x	
Kulturowy				
walory architektury	- zabytkowy Kościół, - Dom zakonny, - park podworski, - liczne kopiczki	x		
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	- Dom kultury, - Zespół Szkół, - Ośrodek Zdrowia, - Poczta, - Bank, - Remiza strażacka, - Świetlica środowiskowa, - Posterunek policji		x	
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	- Hotel i restauracja, - Stacja Paliw, - Sklepy, -		x	
zabytki i pamiątki historyczne	- zabytkowy kościół, - dom sióstr zakonnych, - park podworski, - liczne kapliczki, - cerkwisko, - tartak,		x	
osobliwości kulturowe	-dom kultury - cerkwisko	x		
miejsca, osoby i przedmioty kultu	- kapliczki	x		
święta, odpusty, pielgrzymki	- odpusty „Podwyższenie krzyża świętego”, „Matki Boskiej Nieustającej Pomocy” - coroczna pielgrzymka do Sanktuarium w Starej Wsi, - coroczna pielgrzymka wysiedlonych z Beska na tereny Wschodniej Ukrainy na cerkwisko, - Droga Krzyżowa na Górę Krzyż	x		
tradycje, obrzędy, gwara	- dożynki gminne, - święto pieroga, - wigilia dla osób starszych, - wystawa wielkanocna, - Gwara Beska – opracowanie L. Zielonka	x		
legendy, podania i fakty historyczne	- legenda o powstaniu nazwy Besko, - legenda o wzgórzu „Krzyż” - Zabytkowa kapliczki – opracowanie	x		

	B.Płatek			
przekazy literackie		x		
ważne postacie i przekazy historyczne		x		
specyficzne nazwy		x		
specyficzne potrawy			x	
dawne zawody		x		
zespoły artystyczne, twórcy	- zespół gitarowy i chór przy ZS Besko, - schola, - orkiestra dęta, - zespół mażonetek - kabaret młodzieżowy „Baba”		x	

ANALIZA ZASOBÓW CZ II				
Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Możliwość zakupu działek gminnych, i prywatnych	x		
działki pod domy letniskowe	Prywatne, gminne,		x	
działki pod zakłady usługowe i przemysł	Prywatne, gminne,	x		
pustostany mieszkaniowe	brak		x	
pustostany przemysłowe	- obiekty zakładu „ Nowy styl”	x		
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Nie użytkowane stodoły coraz częściej zamieniane są na garaże i budynki gospodarcze. W parku podworskim znajduje się spichlerz.			x
Infrastruktura społeczna				
plac publicznego spotkań, festynów	- scena koło remizy, - scena w parku podworskim,			x
sale spotkań, świetlice, kluby	- Dom kultury, - dom ludowy , - świetlica młodzieżowa, - klub sportowy,			x
miejsca uprawiania sportu	- stadion i hala sportowa - „Przełom Besko”, - małe boisko do gry w piłkę nożną, - boisko wielofunkcyjne przy ZS w Besku, - hala sportowa przy ZS w Besku,			x

	- boisko do gry w siatkówkę w parku,			
miejsca rekreacji	- ścieżka na wzgórzu cerkiew, - park podworski, - Przełom Wisłoka, - stawy,		x	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	- szlaki turystyczne- zielony , pieszy - szlaki rowerowy niebieski, zielony.		x	
Szkoły	- Zespół Szkół w Besku		x	
przedszkola	- przedszkole prowadzone przez Siostry Felicjanki, - przedszkole przy Zespole Szkół w Besku,	x		
Biblioteki	- Gminna Biblioteka Publiczna		x	
placówki opieki społecznej	- Gminny Ośrodek Opieki Społecznej, - Dzielne Centrum Aktywności na Rzecz Osób Upośledzonych Umysłowo,		x	
placówki służby zdrowia	- Ośrodek zdrowia, - Prywatne gabinety lekarskie		x	
Infrastruktura techniczna				
wodociąg, kanalizacja	Miejscowość skanalizowana i zwodociągowana			x
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	- Wszystkie drogi gminne posiadają nawierzchnie asfaltową, - oświetlenie całej miejscowości i (oprócz 2 ulic)			x
chodniki, parkingi, przystanki	- przystanek PKP, - liczne przystanki autobusowe, - parkingi przy wszystkich obiektach użyteczności publicznej, - chodniki wzdłuż dróg powiatowych i wojewódzkich		x	
sieć telefoniczna .i dostępność Internetu	- dostępność telekomunikacyjna jest dobra, 70 % mieszkańców posiada telefony stacjonarne,		x	
telefonii komórkowa	dostęp do sieci komórkowej jest dobry,		x	
inne				

ANALIZA ZASOBÓW CZ III				
Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5

Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	- praca zarobkowa w sektorze prywatnym - rolnictwo, - przemysł, - własna działalność - praca za granicą kraju - Praca w sektorze państwowym		x	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	- zakład meblowy – meble, - Piramida – urządzenia sanitarne, - BESKOMET – branża metalowa i elektryczna, - usługi rolnicze - usługi budowlane - mechanika pojazdowa, - usługi transportowe	x		
gastronomia	- 2 restauracje, - bary	x		
miejsca noclegowe	- dwa hotele,	x		
gospodarstwa rolne	- gospodarstwa małoobszarowe, głównie produkujące na samozaopatrzenie - łowscy – usługi - kilka gospodarstw specjalizujących się w chowie bydła,		x	
uprawy hodowle	- produkcja roślinna - wielokierunkowa - chów bydła		x	
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	- osady ściekowe	x		
zasoby odnawialnych energii	- brak	x		
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy	- projekty realizowane ze środków UE przez organizacje pozarządowe			x
środki udostępniane przez gminę	- Fundusz Sołecki		x	
środki wypracowywane	- brak		x	
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)	- 64% - ludność w wieku produkcyjnym dużo osób z wyższym wykształceniem, zwiększa się liczba osób osiedlających się Besku (pochodzących z okolicznych gmin/rejonów Polski)		x	
Autorytety i znane postacie we wsi	-	x		
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą		x		
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	-		x	

Przedsiębiorcy, sponsorzy	-	x		
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościami informatycznych.			x	
Pracownicy nauki	-	x		
Związki i stowarzyszenia	- Ochotnicza Straż Pożarna , - Stowarzyszenie Kobiet Gminy Besko „Beskowiec”, - Stowarzyszenie Promocji Kultury „Wspólnota” - Ludowy Klub Sportowy „Przełom Besko”, - Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Beskiej - Parafia rzymskokatolicka		x	
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	-		x	
Współpraca zagraniczna i krajowa.	- współpraca ze Słowacją, - współpraca z Ukrainą		x	
Informacje dostępne o wsi	- prasa lokalna,		x	
Publikatory, lokalna prasa	- kwartalnik „Nasze Besko”	x		
Książki, przewodniki	- z okazji 20 lecia gminy wydana książka „Besko- Gmina trzech granic”, - Zabytkowe kapliczki - Gwara Beska -	x		
Strony www	- www.besko.pl/ - besko.osp.org.pl/ - www.zsbesko.pl/ - gimbis.pl/ - besko.mojaparafia.org/		x	

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie badź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).

4. Analiza SWOT

SILNE strony (atuty wewnętrzne)	SŁABE strony (słabości wewnętrzne)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobre drogi (wyasfaltowane) 2. Chodniki we wsi 3. Oświetlenie wsi – nie w całości 4. Położenie przy głównej drodze w Bieszczady 5. Zróżnicowanie terenu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słaba integracja ludności („zamykanie się we własnym gronie”) 2. Słaba baza agroturystyczna 3. Ograniczony dostęp do zasobów Przełomu Wisłoka 4. Słaba informacja turystyczna 5. Niedostateczna ilość terenów

<ol style="list-style-type: none"> 6. Walory turystyczne Wisłoka – zielony szlak turystyczny 7. Lasy, Park Podworski przy GOK 8. Punkt widokowy – Krzyż 9. Stawy do wędkowania 10. Wodociąg 11. Kanalizacja 12. Zespół Szkół- szkoła podstawowa, gimnazjum 13. Gminny Dom Kultury 14. Przedszkola 15. Świetlica z Internetem 16. Stadion sportowy (2x) 17. Remiza strażacka 18. Biblioteka – dobrze działająca 19. Ośrodek zdrowia 20. Apteka (2x) 21. Dobra komunikacja (połączenia z dużymi miastami Krosno, Sanok, Rzeszów) 22. Sklepy 23. Stacja paliw 24. Hotel 25. Zajazd 26. Orkiestra dęta przy Ochotniczej Straży Pożarnej 27. Imprezy cykliczne - Dni Beska, Święto pieroga (dożynki), 28. Publikacje (książka o Besku, foldery, widokówki, różne opracowania) 29. Strona internetowa 30. Chór 31. Stowarzyszenie „Beskowianki” 32. Stowarzyszenie "Miłośników Ziemi Beskiej" 33. Spółdzielnia "Gościniec" 34. Zabytki: kościół, kapliczki, cmentarz (2x) 35. Działki gminne 36. Zakłady pracy – „Piramida”, Beskomet, Iżowscy (gospodarz rolny) 	<p>rekreacyjnych dla dzieci i dorosłych</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Mała ilość miejsc pracy 7. Nie mamy rozpoznawalnego produktu regionalnego 8. Zubożałe społeczeństwo 9. Niskie (zerowe) wykorzystanie warunków naturalnych w okresie zimowym (np. brak tras do uprawiania narciarstwa biegowego) 10. Brak możliwości pokazania swoich pasji i zainteresowań (np. hodowcy (gołębi, królików), kolekcjonerzy).
---	--

SZANSE (elementy zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Turystyka (geoturystyka, weekendowa) 2. Dobre położenie + zainteresowanie inwestorów 3. Potencjał ludzki 4. Dostępność do szkół ponadgimnazjalnych i wyższych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Droga Krajowa (brak alternatywy dla transportu ciężkiego) 2. Roszczeniowy charakter mieszkańców 3. Niska dochodowość pracy w rolnictwie

<ul style="list-style-type: none"> 5. Bliskość zbiornika wodnego Sieniawa i wyciągów narciarskich 6. Możliwość pozyskania środków finansowych 7. Bogata historia	<ul style="list-style-type: none"> zwłaszcza w niewielkich gospodarstwach; 4. Zaniechanie tradycyjnych metod produkcji rolnej, odłogowanie pól;
---	--

5. Analiza potencjału rozwojowego wsi

Analiza potencjału rozwojowego wsi

20	2
0	0

SILNE STRONY	SZANSE
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA

6	1
4	1

(+) +

2,5,
1,2,3,4,5,6,7,8,9,
10,11,12,13,
14,15,16,17,18,
19,20

Standard życia
(warunki materialne)

Jakość życia
(warunki niematerialne i duchowe)

(+) =

4,1,2,3,5,8
21,22,23,24,
25,34

Tożsamość wsi
i wartości życia wiejskiego

8	2
1	1

(+) +

3,7,2,7,26,27,
28,29,30,31,32,
33

Byt
(warunki ekonomiczne)

2	2
3	2

(-) =

1,6,1,4,6,35,
36,3,4

6. Wizja rozwoju

Motto: „Tu jest nasze miejsce, tu jest nasz dom”

**Besko to wieś turystyczna o bogatych tradycjach i licznych atrakcjach,
leżąca na szlaku bieszczadzkim.**

Bardzo korzystne warunki dla rozwoju turystyki istniały od zawsze na obszarze całej gminy. Występują tu kompleksy leśne, stawy, a przede wszystkim rzeka Wisłok z malowniczym jarem, jednym z najpiękniejszych w Polsce. Wisłok przecina miejscowość na dwie malownicze części. Urozmaicona rzeźba terenu o wyraźnych deniwelacjach i znacznych walorach krajobrazowych oraz położenie w pobliżu dużych ośrodków miejskich sprzyja rozwojowi turystyki weekendowej jak i pobytowej, szczególnie w formie agroturystyki. Miejscowość posiada gospodarstwa agroturystyczne, hotel, miejsca noclegowe w przydrożnej restauracji i na CPN-ie. Można też zatrzymać się na polu namiotowym. Sezonowo działa schronisko turystyczne.

Turyści zatrzymujący się w naszej czystej i zadbanej miejscowości znajdują dobrze rozwiniętą infrastrukturę sportową i rekreacyjną. Boiska, place zabaw, wyasfaltowane drogi, dobrze zagospodarowany pasaż prowadzący wzdłuż rzeki Wisłok dają możliwość wypoczynku i relaksu nie tylko turystom, ale i mieszkańcom.

Mieszkańcy znajdują zróżnicowaną ofertę zajęć w nowoczesnym Ośrodku Kultury przez cały rok dla całej rodziny.

Rozwój kulturalny ma silny wpływ na każdą dziedzinę życia. Powoduje wiele przemian społecznych, polegających na łagodzeniu stosunków sąsiedzkich, a przede wszystkim integruje. W naszej miejscowości pielęgnowane są obyczaje i rozwijane tradycje. Odbywa się wiele imprez o charakterze regionalnym kultywujących obrzędy ludowe. Rozwój kulturalny jednocześnie przyciąga turystów dając im możliwość poznania bogatych walorów przyrodniczych.

Nasza zintegrowana społeczność swoje plany rozwoju realizuje aktywnie uczestnicząc w szkoleniach i programach, pozyskując środki finansowe z różnych źródeł. Beska społeczność posiada wiedzę na temat nowoczesnych form gospodarowania, wykorzystania szans jakie dają fundusze europejskie, marketingu i reklamy oraz umiejętności promocji walorów swojej „małej ojczyzny”. Ta wiedza sprzyja zrównoważonemu rozwojowi naszego lokalnego społeczeństwa.

Dobra infrastruktura techniczna, racjonalne sposoby działalności gospodarczej, zagospodarowanie przestrzeni publicznej, bezpieczeństwo, komunikacja, zaspokojenie potrzeb duchowych i estetycznych składa się na zadowolenie mieszkańców z życia w Besku.

7. Program długoterminowy

Plan i program odnowy wsi BESKO. Wizja wsi: **Tu jest nasze miejsce, tu jest nasz dom**"

I. Plan		II. Program odnowy wsi	
1. Cele Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję	2. Co pomoże osiągnąć cel?		3. Co może przeszkodzić?
	Zasoby czego użyjemy	ATUTY Silne strony i szanse Co wykorzystamy?	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1 Propagowanie historii miejscowości	- pamiętki mieszkańców (zdjęcia, dawne sprzęty)	- grupy ludzi chętne do organizowania	- słabe zaangażowanie, niski poziom wiedzy
2	- opracowane materiały (książki, wywiady, nagrania)	- kroniki, zdjęcia, sprzęty	- podnieśmy poziom wiedzy o historii, zaangażujemy mieszkańców
3			
4			
B. STANDARD ŻYCIA			
1 Zagospodarowanie stanu przestrzeni publicznej	- plac gminny	- przychylność gminy; grupa ludzi chętna do działań	1 Urządzenie "KWADRATU POKOLEN" w dzielnicy Hrabeń - wyposażenie w sprzęt rekreacyjno-sportowy
2			
3			
4			
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1 Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie wsi	- stadion sportowy, plac przed remizą, przed GOK-iem, park	- ludzie, którzy posiadają umiejętności i mają doświadczenie (orkiestra, mażoretki, GOK)	1 Organizacja turnieju sportowego pomiędzy dzielnicami wsi o Puchar Sołtysa/Wójta
2 Zwiększenie oferty kulturalno-edukacyjnej			2 Organizacja warsztatów, spotkań, koncertów, turniejów, wyjazdów celem integracji mieszkańców i poszerzenia oferty spędzania wolnego czasu.
3 Wzmocnienie integracji			3. Młodzi starszym- starsi młodszym - integracja pokoleń.
4. Polepszenie relacji sąsiedzkich, poprawa komunikacji międzyludzkiej		--wzrost kapitału ludzkiego	4. Działania promujące wolontariat

<p>D. BYT</p>	<p>1.Promocja miejscowości na zewnątrz 2. Wzrost atrakcyjności turystycznej wsi 3.Stworzenie warunków dla drobnej przedsiębiorczości 4.Zdobycie wiedzy o pozyskiwaniu środków finansowych- organizacja szkoleń dla mieszkańców 5. Propagowanie działań zmierzających do tworzenie partnerstwa publiczno prywatnego</p>	<p>- tereny gminne - rzeka Wisłok - bogata przyroda - prace społeczne - dobra lokalizacja dla ścieżek tematycznych/ rowerowych</p>	<p>- przychylność władz - możliwość uczestnictwa w szkoleniach i programach -tereny</p>	<p>- brak dostępu do całości terenów objętych planem (Przełom Wisłoka) -brak wystarczającej bazy -brak gospodarstw agroturystycznych</p>	<p>1 Zagospodarowanie terenu nad Wisłokiem służącego odpoczynkowi w drodze do Bieszczad (parking, infrastruktura, boisko, plaża, siłownia, skypark dla rolkarzy_ - pasaż wzdłuż Wisłoka (etapami) 2. Wyznaczenie ścieżek tematycznych po obu stronach Wisłoka 3.Budowa tarasu widokowego na wzgórzu obok starego cmentarza 4. Budowa stopnia wodnego na Wisłoku 5. Powstanie gospodarstw agroturystycznych i rozbudowa bazy noclegowej. 6. Udział w szkoleniach i projektach podnoszących wiedzę i umiejętności w pozyskiwaniu śr. finansowych. 7.Spotkania zmierzające do promocji partnerstwa publiczno prywatnego</p>
----------------------	--	--	---	--	--

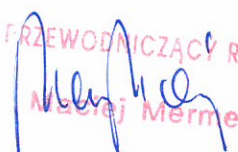

8. Program krótkoterminowy

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólne działanie	Urządzenie "KWADRATU POKOLEŃ"	tak	tak	28	1
Na czy nam najbardziej zależy?	Na integracji	Turniej sportowy pomiędzy dzielnicami o puchar sołtysa	tak	tak	38	3
Co nam najbardziej przeszkadza?	Małe zaangażowanie młodzieży i dorosłych oraz nieestetyczne centrum gminy	Uporządkowanie i ukwiecenie placu w pobliżu gminy	tak	tak	25	5
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Udział w projekcie odnowy wsi	warsztaty	tak	tak	24	4
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Relacje z gminą	Pomoc w opracowaniu odpowiednich dokumentów	tak	tak	35	2
Projekt Małych Grantów	Urządzenie "KWADRATU POKOLEŃ" w dzielnicy Hrabeń					

9. Informacje dodatkowe

 PRZEWODNICZĄCY RADY
 Maciej Miermer